

Oppimisen ohjaaminen perustaitokurssilla

Ennen kurssin alkua

Toiminta

• Kurssin järjestäjän henkilökohtainen yhteydenotto ilmoittautuneisiin, kysymyksiin vastaaminen, varmistaminen kurssin soveltumisesta ilmoittautuneelle, selkeä tiedottaminen kurssiin liittyen eri kanavin, sähköisen materiaalin pariin ohjaaminen (oppimisympäristö, sähköposti)

Tarkoitus

• Kurssilaisen motivaation varmistaminen ja kasvattaminen
• Kurssilaisen rohkaiseminen käyttämään yhteydenpitoon ja tiedonhakuun myös vieraampia kanavia (etäkokousohjelma, oppimisympäristö)

Tunne (kurssilainen)

• Kurssilaisen rohkaistuminen, luottamus että saa tarvittaessa apua, ajantasalla oleminen

Kurssilaiset täyttävät

• "Minä yhteiskunnan jäsenenä" -kyselyn, missä pohtivat omaa minäpystyvyyden kokemustaan
• Digitaaloja kartoittavan kyselyn, mikä ohjaa pohtimaan tämänhetkistä tietotaitoa sekä aikaisempaa kurssihistoriaa

Oppimisteemainen opetuskerta

Toiminta

• Opetus aiheesta "oppimisen taidot, oppimista tukevat ja haastavat tekijät, oman osaamisen tunnistaminen"
• Pohditaan yhdessä jatkuvan oppimisen / elinikäisen oppimisen tarpeen yhteiskunnallista näkökulmaa
• Opetus keskustelemaa ja pohdintaan kannustavaa, ei omien kokemusten jakamiseen pakottavaa, mutta sitä mahdollistavaa (anonyymisti Padletissa ja vain opettajalle Howspaceissa ja oppimispäiväkirjassa)

Tarkoitus

• Omaan oppimiseen huomion kiinnittäminen: Mikä auttaa minua oppimaan, miten opin parhaiten, mitä osaamista minulla jo on ja miten se on kertynyt
• Poisoppiminen: Mitä haitallisia ajatusmalleja ja toimintatapoja opittu menneisyydessä, jotka nyt mahdollisia oppimisen haasteita ja kuinka muuttaa tietoisesti ajattelutapaa
• Oppimisen tukivälineisiin ja -ratkaisuihin tutustuminen ja niiden konkreettinen hyödyntäminen (yhteys digitaalisiin)
• Oppimisvaikeuksien normalisointi, häpeän stigman helpottaminen

Tunne

• Oman osaamisen arvostaminen
• Oman oppijuuden ja sen vaikutteiden tuntemus
• Motivaatio ja itseluottamus uuden oppimista kohtaan

HOKS-keskustelu

Toiminta

• Henkilökohtainen osaamisen kehittämisen suunnitelma –keskustelu (noin 60 minuuttia): kurssilainen kohdataan yksilönä, häntä kuunnellaan ja kannustetaan

Tarkoitus

• Oman osaamisen tunnistaminen ja sanoittaminen suhteessa kurssin aihealueisiin, orientoituminen opiskeluun ja tavoitteellisuuteen, pohdinta mitä kurssi minulta vaatii, omien oppimistavoitteiden luominen

Tunne

• Kuulluksi tuleminen, itsetuntemuksen ja itsetunnon vahvistuminen, itsensä kehittämisen kokeminen merkityksellisenä, innostus uuden oppimisesta ja tavoitteellisuudesta

Ensimmäinen opetuskerta

Toiminta

Tutustuminen, pelisääntöjen/uusien termien/kurssikäytäntöjen/(Koski)osaimistavoitteiden ja arvioinnin läpikäynti, kertaava ja konkretisoiva opetustyyli sekä ohjaaminen myös yksilöllisesti luokassa kierrellessä

Tarkoitus

Ryhmäytyminen alkaa ja oma paikka ryhmässä löydetään, rohkeus heittäytyä ja kokeilla lisääntyy, aremmatkin uskaltavat osallistua ja kysyä

Tunne

Turvallisuus, uskallus olla oma itsensä, tiedonhalun yltyminen, viihtyminen, yhteisöllisyys, vertaistuen saaminen

Kurssin aikana

Toiminta

• Yhteydenpito kurssilaisiin tarvittaessa kurssi-iltojen välillä (kysymyksiin vastaaminen, tiedottaminen ja muistuttaminen, lisämateriaalin pariin ohjaaminen), selkeät (väli)deadlinet
• Opetuksen aikana kaikkien mukanaolun varmistaminen sekä osallistumiseen kannustaminen mm. luokassa kierrellessä ja erilaisin apukeinoin (Padlet, Howspace jne.)
• Kannustus vapaaehtoisille etäkerroille
• Ohjaustoiminta koskien digiosaamismerkkien suorittamista
• Opetus kysymyksiä houkutteleva, keskustelemaa, kertaava, innostunut, selkeä, tempoltaan ryhmälle sopiva, tarvittaessa eriyttävä
• Viihtymisen takaaminen myös fyysisen hyvinvoinnin osalta (tarjoilut, valaistus, lämpötila)
• HOKSissa luotuihin kurssin aikaisiin tavoitteisiin palaaminen
• Oman osaamisen sanoittaminen työnhakuasiakirjoja tehdessä sekä työhaastattelua harjoiteltaessa
• Oman oppimisen ja osallistumisen arviointi viikkopalautteiden täyttämisen kautta
• Kurssin aikaisen oppimisen näkyväksi tuominen hyödyntäen myös ryhmäläisten toisilleen antamaa positiivista palautetta oppimisesta

Tarkoitus

• Ylpeys ja ilo omasta oppimisesta, toisten ja itsensä kannustaminen, itsereflektion kehittäminen, uskalluksen lisääntyminen, konkreettisen tunnustuksen saaminen omasta osaamisesta (digiosaamismerkki)
• Halu ja uskallus tiedon jakamiseen, toisten auttamiseen ja avun kysymiseen ryhmässä vahvistuu

Tunne

• Ilmapiihin kokeminen rentona ja sallivana, helppous työrauhan antamiseen ja saamiseen, rohkeus tarttua vieraalta tuntuvaan
• Luotto omiin kykyihin ja itsensä johtamisen taidot vahvistuvat
• Tunne siitä, että on tullut kuulluksi, ymmärretyksi, huomatuksi ja hyväksytyksi

Oppimispäiväkirja

Toiminta

- Kurssilainen pitää oppimispäiväkirjaa koko kurssin ajan
- Alussa käydään selkeästi läpi oppimispäiväkirjan tarkoitus ja hyöty sekä eri toteutusmahdollisuudet, antaen hyvin konkreettisia esimerkkejä
- Opettaja kommentoi päiväkirjaa kurssin edetessä (kannustaa/kiittää/muistuttaa) ja tarvittaessa tukee yksilöllisesti oppimispäiväkirjan teossa

Tarkoitus

- Kurssin aikaisen oppimisen pohtiminen ja sanoittaminen sekä reflektointi aikaisemmin opittuun
- Rentouden ja oman tavan löytäminen tekstin tuottamiseen
- Pilvitalennuksen käytön muistiinpainaminen

Tunne

- Itsevarmuuden kasvaminen, itsekritiikin vähentyminen, oppimiskokemusten konkretisoituminen niiden sanoittamisen kautta, omien mielenkiinnonkohteiden ja haasteellisten aihealueiden tuntemuksen lisääntyminen

Kurssin loppukerta

Toiminta

- Katse tehtyihin ja tekemättömiin tehtäviin, tarvittaessa henkilökohtainen apu tehtävien suorittamiseen, kannustus lisämateriaalin pariin, minäpystyvyyksien toistaminen, palautekyselyiden kautta kokonaisuuden pohtiminen, henkilökohtainen kurssitodistus jossa osaamiskuvaus

Tarkoitus

- Kiitoksen ja arvon antaminen paneutumisesta isoon kokonaisuuteen, katse Koski-arvioinnin kohteisiin ja sitä kautta omaan työskentelyyn ja saavutettuihin tavoitteisiin, pohdinta oman minäpystyvyyksien muutumisesta kurssin aikana, palautteen saaminen ja antaminen, osatodistuksen avulla myös osittaisen kurssisuorituksen tunnustus

Tunne

- Tyytyväisyys ja ylpeys itseän ja omaan saavutuksiin, itsensä ylittäminen

Loppu-HOKS-keskustelu

Toiminta

- Henkilökohtainen loppukeskustelu (noin 30 minuuttia)

Tavoite

- Palautteen antaminen itselle (mitä opin itsestäni oppijana), jatkotavoitteen luominen (mitä haluan vielä oppia, mistä hyötyisin), jatkuvaan oppimiseen innostaminen ja siinä eteenpäin saattaminen

Tunne

- Kuulluksi tuleminen, ”ympyrän sulkeutuminen”, innostus tulevaisuuden suunnitteluun, voimaantuminen

Vaikuttavuuskysely

Toiminta

- Kyselyn lähettäminen sähköpostitse kurssilaisille joitain kuukausia kurssin loppumisen jälkeen

Tavoite

- Pohdinta kurssin hyödynnettävyydestä ja merkittävydestä koskien työllistymistä ja/tai työmahdollisuuksien vahvistumista
- Kurssin näkeminen osana isompaa kokonaisuutta

Tunne

- Merkityksellisuuden ja vaikuttavuuden tunteminen

Osaamisen ohjaksissa –koulutushankkeella tuettiin työllisyyttä vahvistamalla perustaitoja kuuden viikon mittaisella opintokokonaisuudella. Opetuksen pääpaino oli työelämän perustaidoissa, kuten digitaidoissa ja viestinnässä. Lisäksi kursseilla vahvistettiin oppimisen ja osaamisen tunnistamisen taitoja sekä tarjottiin opiskelijoille opiskelun tueksi ohjaustoimintaa kurssin kaikissa vaiheissa. Kurssit toteutuivat Helsingissä, Turussa, Tampereella, Jyväskylässä ja Oulussa.

Hankkeen päätoteuttaja oli Työväen Sivistysliitto TSL ja yhteistyökumppaneina Auto- ja kuljetusalan työntekijäliitto, Kansan Sivistystyön Liitto, Rakennusliitto ja Työväen Akatemia. Opetushallituksen rahoittama hanke oli käynnissä 1.9.2021–31.12.2022.

Pinja Kuusenaho

koulutussuunnittelija, Osaamisen ohjaksissa –hanke perustaitoyksikkö, Työväen Sivistysliitto TSL

TSL

Työväen Sivistysliitto